Saksframlegg

Arkivreferanse:	2026/6211-7
Arkivkode:	121
Saksbehandler:	Erlend Myking, Anita Vedum Lerfald, Ingvill Helset, Paul H. Berger
Adm.enhet:	Samferdsel - Strategi og plan
Dato:	27.10.2026

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Hovedutvalg for samferdsel		

Regional samferdselsstrategi - høringsdokument

Fylkeskommunedirektørens innstilling til vedtak:

Hovedutvalg for samferdsel vedtar å sende regional samferdselsstrategi på høring i perioden 18. november – 1. mars 2027.

Tron Bamrud
Fylkeskommunedirektør

Vedlegg

1 Regional samferdselsstrategi - dokument til høring
2 Kunnskapsgrunnlag regional samferdselsstrategi
3 Sammendrag av innspill til regional samferdselsstrategi og NTP
4 Høringssvar IPRNØ Regional samferdselsstrategi for Innlandet og Nasjonal transportplan 2029–2040.
5 Tilleggsnotat Høringssvar IPRNØ Regional samferdselsstrategi for Innlandet og Nasjonal transportplan 2029–2040
6 Innspill fra Røros- og Solørbanen
7 Innspill fra Kongsvinger IPR til Regional samferdselstrategi for Innlandet fylkeskommune

8 Innspill fra Vegforum Rv15

9 Høringsinnspill fra Jernbaneforum Kongsvingerbanen til Innlandet fylkeskommune - Regional samferdselsstrategi -NTP2029-2040.

10 Innspill fra Gjøvikregionen IPR til NTP og Regional samferdselsstratgi

11 Høringsinnspill fra Hamarregionen IPR - Regional samferdselsstrategi for Innlandet og arbeidet med Nasjonal transportplan 2029-2040

12 Høringsinnspill-Regional samferdselsstrategi Innlandet-NORSKOG

13 Samferdselsprioriteringer Vegforum Innlandet

14 Utkast til innspill fra Hadeland til Innlandets regional samferdselsstrategi og NTP 2029–2040

15 Innspill til IFK samferdselsstrategi og NTP fra Valdresregionen

16 Sør-Østerdal IPR - Regional samferdselsstrategi for Innlandet og Nasjonal transportplan 2029 – 2040

17 Høringsuttalelse fra Engerdal kommune - Nasjonal transportplan (NTP) 2029–2040

18 Høyringsuttale Nasjonal Transportplan frå Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal

19 Innspill til Nasjonal transportplan 2029-2040 og Regional samferdselsstrategi for Innlandet fra IPR i Lillehammer-regionen

1. Sammendrag

Regional samferdselsstrategi skal være Innlandet fylkeskommunes overordnede strategi for utvikling av transportsystem og mobilitet i fylket. Strategien følger opp Innlandsstrategien 2024-2028 og skal gi retning for fylkeskommunens prioriteringer, samarbeid og interessepolitiske arbeid innen samferdsel.

Strategien har vært utarbeidet gjennom faglige utredninger, innspillsprosesser og politisk involvering. Arbeidet har vært samordnet med fylkeskommunens arbeid inn mot Nasjonal transportplan 2029-2040.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at strategien gir et godt grunnlag for langsiktig utvikling av transportsystemet i Innlandet og anbefaler at dokumentet sendes på offentlig høring frem til 1. mars 2027.

Nettversjon av regional samferdselsstrategi.

2. Bakgrunn for saken

I Innlandsstrategien 2024 – 2028 heter det:

> «Det skal utarbeides en samferdselsstrategi for Innlandet. Strategien skal være på et overordnet nivå og blant annet være grunnlag for samspill med staten i arbeidet med Nasjonal transportplan.»

På bakgrunn av dette er det utarbeidet et forslag til regional samferdselsstrategi. Gjennomføring av strategiarbeidet er samordnet med fylkeskommunens arbeid inn mot kommende Nasjonal Transportplan 2029 – 2040. Det anbefales nå at hovedutvalg for samferdsel legger regional samferdselsstrategi ut på høring frem til 1. mars 2027. Målsettingen er at samferdselsstrategien kan legges frem for fylkestinget i april 2027.

3. Saksopplysninger

Regional samferdselsstrategi inngår som en del av det regionale plansystemet. Innlandsstrategien og de regionale planene danner grunnlag for samferdselsstrategien. Innlandsstrategiens tre utviklingsmål har vært retningsgivende for arbeidet:

- bærekraftig ressursforvaltning som gir utvikling og nye arbeidsplasser
- levende lokalsamfunn med bærekraftige byer, tettsteder og bygder
- at aktører i fylket vårt får større nasjonal betydning og synlighet

I tillegg er det utarbeidet flere strategier og planer innenfor samferdselsområdet. Flere av disse inngår som kunnskapsgrunnlaget til samferdselsstrategien.

Prosess.
Det har vært gjennomført flere aktiviteter som del av arbeidet med samferdselsstrategien:

- Det er utarbeidet fagnotater innen sentrale samferdselsfaglige temaer som del av kunnskapsgrunnlaget for strategien.
- I perioden februar til mai 2026 ble det gjennomført innspillsrunder i regionene, samt i veg- og jernbaneforaene.
- Det har vært gjennomført arbeidsmøte med hovedutvalg for samferdsel.
- Strategien foreslås sendt på offentlig høring i perioden 18. november 2026 til 1. mars 2027.
- Samferdselsstrategien kan da legges frem til endelig behandling i fylkestinget i april 2027.

Prosessen har vært samkjørt med fylkeskommunens arbeid med kommende Nasjonal transportplan 2029 - 2040. Dette er gjort både i forhold til de innspillsrunder som har vært, og i forhold til tidsplan for gjennomføring og forventet behandling av samferdselsstrategien.

Det er ventet at arbeidet med prioriteringsoppdraget i Nasjonal transportplan starter høsten 2026. Transportetatenes forslag til prioriteringer er ventet lagt frem våren 2027. Fylkestinget er forventet å gi høringsinnspill til prioriteringsoppdraget og andre oppdrag i møtet i juni 2027. Regional samferdselsstrategi vil danne grunnlag for denne behandlingen.

Bruk av KI (kunstig intelligens)
Det er i strategiprosessen i noen grad brukt KI til kunnskapsoppslag, referanseinnhenting, språkforbedringer og språkvask.

4. Vurdering

Generell vurdering

Samferdsel og mobilitet er en grunnleggende forutsetning for bosetting, næringsutvikling, beredskap og verdiskaping i Innlandet. Utviklingen av transportsystemet påvirkes av blant annet demografiske endringer, klimapåvirkninger og teknologiutvikling, økte krav til samfunnssikkerhet, og et økende behov for effektiv transport av personer og gods.

I strategien har det vært lagt stor vekt på å sette samferdsel og mobilitet i Innlandet inn i en nasjonal kontekst. Innlandet har en sentral rolle i det nasjonale transportsystemet. Strategien skal bidra til å synliggjøre denne rollen og styrke fylkeskommunens evne til å påvirke nasjonale prioriteringer.

Strategien tydeliggjør også hvilken rolle fylkeskommunen skal ta i det nasjonale påvirkningsarbeidet. Strategien vil styrke grunnlaget for fylkeskommunens dialog med statlige myndigheter og gi et felles strategisk fundament for arbeidet inn mot Nasjonal transportplan og andre nasjonale prosesser.

Fylkeskommunedirektøren mener strategien gir en tydelig og helhetlig retning for utviklingen av samferdsel og mobilitet i Innlandet. De strategiske grepene skal være styrende for fylkeskommunens arbeid innen ulike samferdselsområder og er derfor ikke rangert eller prioritert innbyrdes. Samtidig vil det i konkrete plan- og prioriteringsprosesser være nødvendig å peke ut hvilke tiltak og investeringer som bør gis høyest prioritet, blant annet i arbeidet med Nasjonal transportplan.

Strategien inneholder ikke egne tiltak, men skal være retningsgivende for senere prioriteringer, planer og beslutninger. Oppfølging skjer gjennom regionale planer, handlingsprogrammer, økonomiplaner, innspill til Nasjonal transportplan og annet sektorovergripende utviklingsarbeid. Strategien skal også legges til grunn for fylkeskommunens interessepolitiske arbeid og dialog med statlige myndigheter og infrastruktureiere. Fylkeskommunedirektøren vil rapportere om oppfølgingen av strategien gjennom ordinære rapporterings- og styringssystemer

Det er lagt vekt på at samferdselsstrategien skal ha et langsiktig perspektiv. Langsiktighet er nødvendig for å møte framtidige transportbehov, håndtere klimaendringer, totalforsvaret og sikre at samfunnets investeringer gir størst mulig nytte over tid. Det betyr at de ulike strategiske grepene skal stå seg over tid, selv om strategien rulleres hvert 4 år. Dette for sikre eierskap og en prioritering av ulike strategiske grep som er viktigst å jobbe med de nærmeste 3-4 år.

Vurdering opp mot fylkeskommunens mål
Samferdselsstrategien berører mange av fylkeskommunens overordnede mål, men er særlig innrettet etter Innlandsstrategiens tre utviklingsmål:

- bærekraftig ressursforvaltning som gir utvikling og nye arbeidsplasser
- levende lokalsamfunn med bærekraftige byer, tettsteder og bygder
- at aktører i fylket vårt får større nasjonal betydning og synlighet

Langsiktig utvikling av mobilitetstilbudet og samferdselsinfrastrukturen i Innlandet vil ha stor effekt på alle de tre utviklingsmålene.

Vurdering av klima-, natur- og miljøkonsekvenser
Samferdselssektoren påvirker klima, natur og miljø både gjennom transportaktivitet og utbygging av infrastruktur. Strategien legger til grunn en bærekraftig utvikling av transportsystemet og vektlegger redusert klimapåvirkning, effektiv arealbruk og hensynet til naturverdier. Samtidig kan enkelte samferdselstiltak medføre inngrep i natur og landskap. Konsekvensene av konkrete tiltak må derfor vurderes nærmere i senere plan- og utredningsprosesser

Vurdering av konsekvenser for folkehelsen
Et tilgjengelig og sikkert transportsystem er viktig for deltakelse i arbeid, utdanning og samfunnsliv. Strategien legger til rette for økt mobilitet og bedre tilgjengelighet for innbyggere i hele fylket. Tiltak som fremmer trafikksikkerhet, universell utforming og aktiv transport vil kunne ha positive effekter for folkehelsen.

Vurdering av økonomiske og administrative konsekvenser
Strategien gir ingen direkte økonomiske og administrative konsekvenser.

5. Medvirkning fra fylkeskommunale råd

De fylkeskommunale rådene er invitert til å bidra i den videre høringsprosessen.

6. Fylkeskommunedirektørens konklusjon

Fylkeskommunedirektøren vurderer at regional samferdselsstrategi gir et godt grunnlag for langsiktig utvikling av samferdsel og mobilitet i Innlandet. Strategien følger opp målsettingene i Innlandsstrategien og vil styrke fylkeskommunens arbeid med regionale og nasjonale samferdselsspørsmål.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler derfor at strategien sendes på høring i perioden 18. november 2026 til 1. mars 2027.